



Wonen

Infokaart

Ouderenmonitor Zeeland 2007



Inleiding

Naarmate mensen ouder worden hebben zij vaker lichamelijke beperkingen of andere gezondheidsproblemen. Om zolang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen is een geschikte woning van belang, alsmede de beschikbaarheid van zorg- of dienstverlening in of nabij de woning. Een volledig geschikte woning kan, in combinatie met de nodige zorg- of dienstverlening, voor ouderen een alternatief zijn voor een verzorgingshuis. In de loop der tijd zijn steeds meer woonvormen ontwikkeld waarin ouderen zelfstandig kunnen wonen en daarnaast intensieve zorg kunnen ontvangen. In dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende typen woningen voor ouderen die in meer of mindere mate geschikt zijn om langer zelfstandig in te kunnen blijven wonen. Deze indeling is gebaseerd op landelijk gehanteerde indelingen.

In deze infokaart wordt een overzicht gegeven van een aantal aspecten die betrekking hebben op de woonsituatie van zelfstandig wonende 65-plussers in Zeeland. Verder wordt ingegaan op woonvraag, woonbehoefte en voorzieningen in de buurt.

Kerngegevens

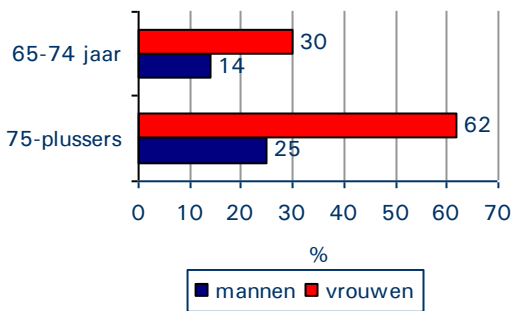
- 34% van de zelfstandig wonende 65-plussers in Zeeland woont alleen
- Ruim tweederde van de zelfstandig wonende ouderen woont in een eengezinswoning, 15% in een flat en 15% in een ouderenwoning
- 17% van de ouderen zou willen verhuizen, het liefst naar een ouderenwoning
- Ouderen vinden vooral het gemeenteloket onvoldoende aanwezig in de buurt

Woonsituatie

Ongeveer een derde van de ouderen in Zeeland woont alleen

Ouderen willen in toenemende mate graag zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving en zelfstandig blijven wonen. Het verblijf in een verpleeg- of verzorgingshuis wordt meer en meer een uitzondering. In Nederland woont het overgrote deel van de ouderen dan ook zelfstandig (93%) [1].

Van de ouderen in Zeeland woont 34% alleen. Doordat vrouwen en met name oudere vrouwen vaker alleenstaand zijn, zijn er grote verschillen tussen mannen en vrouwen en de twee leeftijdsgroepen, zie figuur 1.



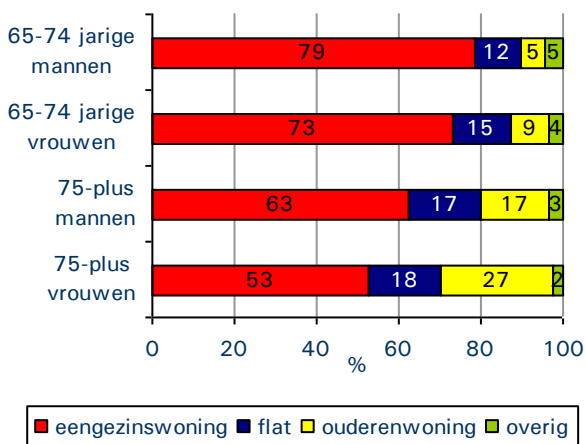
Figuur 1. Percentage ouderen in Zeeland dat alleen woont naar leeftijd en geslacht

Ook wonen ouderen met alleen AOW als inkomen en ouderen met lichamelijke beperkingen vaker alleen. Slechts 0,8% van de 65-plussers woont in bij kinderen of familie. Dit komt meer voor bij alleenstaanden dan bij ouderen met partner.

Woningtype

Het grootste deel van de ouderen woont in een eengezinswoning

De meeste zelfstandig wonende ouderen in Zeeland wonen in een eengezinswoning (67%). Daarna volgt een flat, etagewoning of appartement (15%). Verder wonen ook veel ouderen in een ouderenwoning (15%). Hieronder vallen alle woningen die geschikt zijn voor ouderen, zoals: bejaardenwoning, woongemeenschap voor ouderen, aanleunwoning bij een verzorgingstehuis, serviceflat en woning bij zorgsteunpunt, in een woonzorgcomplex of clusterwoning. In figuur 2 staat een overzicht van de verschillende woningtypen, uitgesplitst naar leeftijd en geslacht.



Figuur 2. Woningtype van zelfstandig wonende ouderen in Zeeland naar leeftijd en geslacht

In figuur 2 is te zien dat 75-plussers en vrouwen vaker in een ouderenwoning wonen. Daarnaast wonen alleenstaanden, ouderen met alleen AOW en ouderen met lichamelijke beperkingen relatief vaker in een ouderenwoning.

Verhuiscens

Eén op de zes ouderen in Zeeland wil verhuizen

Ouderen zijn over het algemeen erg honkvast. Ze zijn doorgaans tevreden met hun woning en willen niet verhuizen. Als ze een verhuiscens hebben, dan speelt de ongeschiktheid van de huidige woning een rol. Ook zet een verslechtering van de gezondheidstoestand (of de angst daarvoor) aan tot het maken van verhuiscensplannen [1].

Van de Zeeuwse 65-plussers wil 17% binnen vijf jaar verhuizen. Ouderen die beperkt zijn door de lichamelijke gezondheid hebben vaker een verhuiscens.

Ruim de helft van de ouderen (56%) met een verhuiscens wil binnen twee jaar verhuizen. De meest genoemde reden om te willen verhuizen is 'uit voorzorg voor later (als ik misschien hulpbehoevend wordt)' (48%). Dit wordt gevolgd door 'onderhoud van het huis en de tuin is te zwaar' (42%) en 'huidige woning is te groot' (29%). Daarna volgt 'vanwege mijn gezondheid' als meest genoemde reden (20%).

Van de Zeeuwse ouderen met een verhuiscens wil meer dan de helft (55%) verhuizen naar een ouderenwoning. Daarnaast wil 29% verhuizen naar een flat, 6% naar een eengezinswoning en 7% naar een verzorgings- of verpleeghuis.

Voorzieningen in de buurt

De helft van de ouderen in Zeeland vindt het gemeenteloket onvoldoende aanwezig

Naast een geschikte woning is de aanwezigheid van voldoende voorzieningen in de buurt van groot belang voor het zelfstandig kunnen (blijven) wonen.

Aan de ouderen is gevraagd of diverse algemene voorzieningen voldoende in de buurt aanwezig zijn. Met name gemeenteloket, postkantoor, bank en de wijkagent vinden 65-plussers in Zeeland onvoldoende aanwezig (zie tabel 1). Deze percentages variëren overigens sterk tussen de gemeenten.

Tabel 1. Percentage ouderen in Zeeland dat de aanwezigheid van algemene voorzieningen in de buurt onvoldoende vindt

	Onvoldoende aanwezig
Gemeenteloket	56%
Postkantoor	36%
Bank	32%
Wijkagent/ buurtbrigadier	32%
Bibliotheek	28%
Eetpunt	24%
Bushalte	19%
Winkels voor dagelijkse boodschappen	16%
Geldautomaat	16%
Verpleeghuis/ verzorgingstehuis	15%
Park/ natuur	14%
Honden uitlaatplaats	11%
Sportvoorzieningen	11%
Activiteiten-/ dienstencentrum ouderen	10%

Hoe komt de GGD aan deze informatie?

De gegevens in deze infokaart zijn afkomstig uit de Ouderenmonitor Zeeland 2007 van de GGD Zeeland. Het onderzoek is uitgevoerd in alle dertien gemeenten in Zeeland. De gezondheidsenquête is naar 9.000 zelfstandig wonende 65-plussers gestuurd. Ouderen uit institutionele huishoudens (verzorgingshuizen en verpleeghuizen) hebben niet aan het onderzoek deelgenomen. De vragenlijst is door 6.631 65-plussers ingevuld, wat een respons van 74% betekent.

Waar in deze infokaart risicogroepen worden beschreven, is steeds gekeken naar geslacht, leeftijd, etniciteit, burgerlijke staat, sociaal economische status (hier bepaald door het financieel rondkomen met alleen AOW), lichamelijke beperkingen en mate van verstedelijking (wonen de ouderen in een stedelijke omgeving of meer op het platteland).

Meer informatie?

Voor meer resultaten uit de Ouderenmonitor Zeeland 2007 gaat u naar www.GGDgezondheidsatlas.nl. Op deze website vindt u meer cijfers. Daar vindt u tevens de andere infokaarten die over dit onderzoek zijn geschreven: lichamelijke gezondheid, kwaliteit van leven, leefstijl, eenzaamheid, welzijn en zorg, mantelzorg, sociale veiligheid en huiselijk geweld, en kwetsbare ouderen. Deze informatie is met name

bedoeld voor de Zeeuwse gemeenten bij het onderbouwen van het lokaal gezondheidsbeleid. De GGD Zeeland kan gemeenten bij het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van gezondheidsbeleid ondersteunen.

Bron

1. De Boer AH. Rapportage Ouderen 2006. Sociaal en Cultureel Planbureau. H8: Veranderingen in levensloop. Broerse M, Deeg D, de Boer A. Den Haag, juni 2006

Colofon

Auteurs:

Leonie de Bruijne, Karin Weterings

GGD Zeeland, afdeling Beleidsadvisering en -Ondersteuning.

Danielle Brunenberg

GGD Brabant-Zuidoost, afdeling Gezondheidsbevordering

www.ggdzeeland.nl en www.GGDgezondheidsatlas.nl

© GGD Zeeland, Goes oktober 2008

